

NOTITIE

1 CANADIAN ARMD CARRIER REGIMENT

Korte geschiedenis in hoofdlijnen

A. INLEIDING

1. Op verzoek leden van het bestuur van de Stichting Sporen van de Oorlog Mill wordt middels deze notitie verslag gedaan van onderzoek naar het 'Kangoeroemonument', een oude gepantserde Canadese personeelscarrier uit WO II, aan de Langenboomseweg te Mill. In 1995 werd het monument er geplaatst met de officiële onthulling van een plaquette met opschrift dat herinnerde aan de oprichting van het 1 Canadian Armd Carrier *Regiment op 24 oktober 1944 te Mill*

2. In 2007 is, op verzoek van de Canadese oudstrijdersvereniging, het opschrift bij de 'tank' vervangen door een door henzelf aangeleverde plaquette met o.m. de namen van de gesneuvelden gedurende het korte maar heldhaftige bestaan van het Regiment, dat volgens de nieuwe tekst is 'opgericht in augustus 1944 te Tilburg en opgeheven op 20 juni 1945 te Enschede.

3. Middels deze korte notitie wordt antwoord gegeven op de hierna volgende probleemstelling. Het onderzoek heeft zich beperkt tot het bestuderen van de door de Canadese vereniging van oudstrijders zelf ter beschikking gestelde kopieën van o.m. de 'War Diaries' uit de 'Kangaroo'-Archieven. Elke militaire eenheid moet in oorlogstijd namelijk een dagboek bijhouden en zo'n dagboek vertelt per dag welke acties de eenheid waar heeft uitgevoerd. De notitie wordt afgesloten met enkele conclusies, een aanbeveling en de bronvermelding.

B. PROBLEEMSTELLING

Het bestuur van de Stichting Sporen van de Oorlog Mill wil uitsluitel over de historische feiten inzake datum en plaats van oprichting van het Regiment in kwestie, alsmede een aanbeveling hoe te handelen indien de huidige tekst bij het monument niet juist is.

C. BESCHOUWING

1. In Normandië werd, vrij snel na de invasie, wegens bewezen succes, per order van HQ-1 Canadian Army van **28 aug 1944**, goedkeuring verleend voor 'de formatie' van 1 Canadian Armd Personnel Carrier *Squadron* (1 CACPS). Dit Squadron, met als commandant kapitein Corbeau, kwam onder bevel te staan van het 2de Canadese Legerkorps voor operaties in het Korpsgebied. Het bestond uit vier 'troops' met elk 25 carriers, 'kangoeroes' genoemd. Het succes van de gepantserde personeelsvoertuigen bestond er namelijk uit dat ze de infanterie-eenheden, beschermd tegen vijandelijk vuur, betrekkelijk veilig naar de frontdoelen brachten, 'als kangoeroes in hun buidels'. Vrij snel werd overigens het aantal carriers per troop gewijzigd in 16.

Als '*carriers*' (draggers) fungeerden aanvankelijk gemodificeerde M7-artillerietanks, zonder kanon en later de Canadese 'Ram'-tanks, zonder koepel en kanon, maar mét .30 mitrailleur.

Het *squadron* werd *administratief* ondergebracht bij het 25 Canadian Armd Regiment en werd steeds *onder operationeel bevel* geplaatst van de te verplaatsen of te 'liften' infanteriebrigades.

Subconclusie 1:

Het 1ste Squadron Kangoeroes is op last van 1 Canadian Army, **geformeerd in Normandië, op 28 augustus 1944.**

2. Na deelname aan succesvolle gevechten in de maand **sep**, in Frankrijk, werden de carriers vanaf **Rouen**, voor het grootste deel van de route, op z.g.n. transportes rechtstreeks naar **Mill** in Nederland gedirigeerd, waar ze zich moesten melden bij het Hoofdkwartier (HQ) van het 8ste Britse Legerkorps in **Mill** (ondergebracht in de '*Koksebeek*').

01 okt: Troop 3 van het Sqn krijgt opdracht met 12 Kangoeroes (K's) en 6 Honey-tanks te vertrekken naar Holland (reis van vier dagen); op 3 okt vertrekt Troop 2 ook met 12 K's en 6 Honeys;

06 okt: Troop 3 krijgt opdracht om via Eindhoven, Helmond en Gemert naar **Mill** te vertrekken en zich te melden bij het Legerkorps in **Mill**, waar deze om 16.00 uur arriveert; Troop 2 komt er om 17.30 uur aan en op

07 okt: arriveren ook Troop 1 en 4 in **Mill**, resp. om 10.50 uur en 15.30 uur.

08 t/m 11 okt: het Squadron (bestaande uit ca. 50 Kangoeroes) brengt deze periode in **Mill** door met rust en onderhoud; het is onzeker over de opdracht voor komende operaties.

12 okt: het Sq krijgt nu opdracht te verplaatsen naar **Helmond** (locatie Main-HQ 2 (BR) Army) en moet zich melden bij de 15 Scotse Divisie; het betreft een verzamelgebied zuidoost van Helmond;

Subconclusie 2:

De Kangoeroes zijn als Squadron (1CAPCS), bestaande uit ca. 50 k's, t.b.v. een mogelijke inzet bij het 8ste Britse Legerkorps in **Mill** aangekomen op **6 en 7 okt**, hebben er gerust en onderhoud gepleegd en zijn er op **12 oktober** weer **vertrokken** naar Helmond.

Kortom: een *verblijf van 5 dagen in Mill, zonder enige actie.*

N.B. **King George** arriveert op **11 okt** te **Eindhoven** (Tac HQ 21 Armygroup van Montgomery), bezoekt op **12 okt** o.m. Tac HQ te **Langenboom** (Lt.Gen. Dempsey) en 8 Britse legerkorps te **Mill**; bezoekt 13 en 14 okt eenheden in België, is op **15 okt** weer in Eindhoven, vertrekt op 16 okt naar België en vandaar terug naar Londen.

Eventuele deelname van Kangoeroes aan de beveiliging van King George en zijn party vanuit Mill is (hoewel mogelijk) niet genoteerd in de War Diaries en is derhalve speculatief.

3. Op **13 en 14 okt:** oefent het Squadron met infanterie in snel in- en uitstappen kangoeroes en in het verplaatsen in gevechtsformaties, in het nieuwe verzamelgebied;

15 okt: personeel van het Sqn krijgt informatie over de komende 'show'(?);

16 en 17 okt: oefening met 46 Divisie;

18 okt: Sqn krijgt informatie over afgeblazen operatie ('show')?; commandant Sqn meldt zich bij HQ 12 (Br) Legerkorps (ltgen Ritchie), voor opdracht (**Uden/Neerbosch**);

19 okt: 31 K's naar **Heesch** en 31 K's naar **St.Oedenrode** (t.b.v. liftacties 51 Div);

20 okt: Briefing m.b.t. opdracht: Scheldegebied zuiveren van vijand en haven van **Antwerpen** vrij te maken voor scheepvaart.

21 okt: K's oefenen met infanterie ter voorbereiding opmars naar 's-Hertogenbosch;

22/23 okt: na deelname aan gevechten bij St. Oedenrode, Moergestel en 's-Hertogenbosch, voorbereiding opmars naar **Tilburg**

4. Met ingang van **24 okt hield**, op last van Cdt 1 Canadian Army (te Antwerpen), het **Kangoeroesquadron op te bestaan als aparte eenheid** en werd dit squadron verdeeld over de twee squadrons van het nieuw gecreëerde 1 Cdn Armd Personnel Carrier Regiment (1 CAPCR), met als commandant Lnt-Colonel Churchill. Het HQ van het Regiment werd opgericht in **Antwerpen**, op co-locatie met HQ 1 Cdn Army. **Probleem**: het nieuwe Regiment gevuld te krijgen met voldoende gekwalificeerd personeel.

Subconclusie 3:

Het 1 CA(P)CarrierRegt is officieel per Cdn Army-order opgericht te **Antwerpen** en wel m.i.v. **24 okt 1944**

5. Op **26 en 27 okt** komt het nieuwe Carrierregiment, met 62 Kangoeroes, onder bevel van de 51 (Br) Divisie t.b.v. de **bevrijding van Tilburg** (via Moergestel en Goirle);
28 okt: K's verzamelen in Tilburg en vertrekken vervolgens weer naar Moergestel;
29 okt: Voorbereidingen door het Regiment voor onder bevelstelling van **2 (Br) Army** m.i.v. 1 nov en verplaatsing van het **HQ van het Regt naar Tilburg**;
32 K's zijn vervolgens betrokken bij de strijd tegen doelen tussen Kaatsheuvel en Geertruidenberg. Na beëindiging van die acties keren alle Kangoeroes (ook die te Moergestel) terug naar Tilburg.
31 okt: Voorbereidingen **reorganisatie en onderbrenging van de twee squadrons**(A- en B-), inmiddels met elk 53 K's en HQ Regt in **Tilburg**; extra personeel komt instromen van de diverse eenheden van 1 Canadian Army Corps.

6. Op **01 nov** verplaatst alle personeel en carriers naar nieuwe locaties in Tilburg: Het Hoofdkwartier van het regiment betreft het gebouw van Van Loon & Co aan de **Lancierstraat** en de **squadrons** betrekken een school aan de **Kloosterstraat**. Nu volgt een betrekkelijk lange periode – de hele maand **nov** - die wordt gebruikt voor rust, reorganisatie, reparaties en onderhoud materieel, maar ook voor (korte) verloven (o.a. naar Parijs!), circusbezoek en dansfeestjes.

Subconclusie 4:

Gesteld kan worden dat – na de officiële machtiging op papier per **24 okt** te Antwerpen - het **feitelijke formeren** van het **Regiment**, bestaande uit twee squadrons en een Stafsquadron, heeft plaatsgevonden per/m.i.v. **01 nov te Tilburg** en wel op locatie **Lancierstraat en Kloosterstraat**.

7. Ook in de maand **dec** gaat dat zelfde programma verder en nu volgen ook inspecties en verdere opleidingen en 'trainingen on the job'.
Op **22 dec** komt het Regiment onder bevel van de **79ste Armed Div** en enige tijd op twee uur 'notice', i.v.m. landing vijandelijke para's in Utrecht;
Dagen erna: oefeningen en deelname aan verdediging stad tegen mogelijke vijandelijke para's; maar ook een dansfeest en kerstdiner; alle Kangoeroes zijn nu 'gereed voor inzet'.

8. Begin **jan 1945** is een half squadron kangoeroes succesvol betrokken bij een lastige operatie tijdens verblindende sneeuwstormen in het bosgebied bij **Wansum** (oost van Venray). Twee dagen later verplaatst het hele Regt naar **Winterslag** (BE) ter voorbereiding op operatie '*Blackcock*'. Het Regt neemt deel aan gevechten tussen **Maas en Ruhr** (GE), om de vijandelijke druk tijdens het Ardennenoffensief te verminderen; de Duitsers worden mede dank zij de inzet van de K's teruggedrongen tot achter de Ruhr.
Op **08 feb** volgt inzet tijdens de wekenlang durende operatie '*Veritable*' om de Duitsers terug te drijven uit het gebied tussen **Maas en Rijn**; enige tijd later worden de Duitsers tijdens operatie '*Plunder*' teruggedrongen over de Rijn.
27 mrt: slaagde 1 Cdn Armd Div om, na hevige gevechten en met de K's in hun belangrijke rol, als eerste eenheid de Rijn over te steken.

9. In de weken daarna volgen nog vele succesvolle acties in de laatste fase van de oorlog: de bevrijding van de rest van Nederland, via **Midden-** naar **Noord-Nederland**, tot in Groningen, om vervolgens de Duitsers te verdrijven tot in **Duitsland**.

De laatste 'lift'-actie van de kangoeroes eindigt iets ten noorden van **Oldenburg** en wel op **5 mei**, 's-morgens om 07.00 uur; het Regiment betreft een verzamelgebied in de buurt.

10. Op **11 mei** houdt het Regiment kangoeroes zijn laatste parade en op **16 mei** verplaatst het Regiment naar zijn nieuwe locatie: **Enschede**; de weken erna: rust en training '*with all ranks thankful that the War in Europe is over*'

11. In **juni** volgen drukke voorbereidingen voor de **ontmanteling** van het Regiment en **demobilisatie** van het personeel.

N.B. Een deel van het materieel blijft in Nederland en zal worden gebruikt door het Nederlandse leger in opbouw.

12. Op **18 jun** noteert de War Diary dat het Regiment ontbonden zal worden op 20 jun. Er is op het Army-hoofdkwartier ook verteld aan de commandant van het Regiment dat de *identiteit van het Regiment altijd behouden zal blijven*.

Op **20 jun** wordt op last van HQ Army Tps Area het **1 Canadian Armd Carrier Regiment** te **Enschede ontbonden** m.i.v. 23.59 uur.

Subconclusie 5:

Het Canadese Regiment Kangoeroes is **ontbonden op 20 juni 1945** te **Enschede**.

13. Concluderend kan worden gesteld dat *Canadese Kangoeroe bemanningen succesvol hebben bijgedragen aan de bevrijding van een belangrijk deel van Frankrijk en van Nederland. 17 Canadezen zijn daarbij gesneuveld en 71 raakten gewond*.

Toegezegd zou zijn dat de **identiteit van het Regiment** voor altijd behouden zou blijven.

NB. Niet duidelijk is wat die laatste toezegging inhield en of die is gegeven door een daartoe bevoegde functionaris en wat daarvan in de naoorlogse realiteit is terechtgekomen.

14. Wel duidelijk is dat het Kangoeroeregiment is opgericht als gelegenheidseenheid t.b.v. acties '*overseas*' om een bepaald van te voren gesteld doel te bereiken en om na het bereiken van dat doel weer opgeheven te worden. Het Kangoeroeregiment is dus nooit als een zogenoemd 'organiek' onderdeel van het Canadese leger in Canada zelf bedoeld en erkend.

Dit laat onverlet dat het Canadese concept van het 'kangoeroeptreden', te weten: de kwetsbare infanterie, die het vijandelijke doel moet nemen en bezetten, beschermd 'onder pantser' naar dat doel te brengen, als gevolg van het succes ervan al vrij snel na WO II is overgenomen door alle moderne legereenheden, tot vandaag de dag (in o.m. Afghanistan) toe!

15. Het Kangoeroeregiment heeft in sterke mate bijgedragen aan de bevrijding van een groot deel van ons land. De prijs die daarvoor betaald is is hoog. Ter nagedachtenis aan het heldhaftig optreden van dit Canadese Regiment en in het bijzonder aan de 17 gesneuvelde en 71 gewonde mannen is een **herdenkingsmonument** zeer op zijn plaats.

In Canada is het Regiment niet erkend en niet eens bekend! Het Regiment verdient echter wel een volwaardig monument, op of in de directe omgeving van het voormalige gevechtsveld. De beste locatie ervoor is de plaats van oprichting van het Regiment: de door het Regiment bevrijde stad Tilburg.

Subconclusie 6:

Het Canadese Kangoeroeregiment uit WO II verdient een herdenkingsmonument in Nederland voor zijn aandeel in de bevrijding van een groot deel van ons land. De plaats waar

het monument zou moeten staan is **Tilburg**, als stad waar de feitelijke oprichting van het Regiment per **01 nov 1944**, enkele dagen na de bevrijding van de stad, is begonnen.

16. Het Kangoeroemonument te Mill

Sinds 1995 staat er een monument te Mill ter herinnering aan het Kangoeroeregiment, met sinds kort een door Canadese veteranen geleverde steen met fraaie koperen plaquette met inscriptie ter herinnering aan de oprichting van het Regiment in **augustus 1944 te Tilburg** en de ontbinding ervan op 20 juni 1945 te Enschede, alsmede de namen van de gesneuvelde militairen. Opmerkelijk hierbij is dat

- a. de plaats van oprichting van het Regiment, te weten **Tilburg**, als juist moet worden beschouwd;
- b. de datum van oprichting van het Regiment *niet eens in de buurt komt van de juiste*, (in augustus is in Frankrijk eerst een Squadron opgericht en het Regiment pas op 24 oktober in Antwerpen; na de bevrijding van Tilburg op 27 oktober verzamelden de Kangoeroes in Tilburg, waar pas op **01 nov** de feitelijke oprichting van het Regiment een aanvang kon nemen);
- c. de opschriften van het monument te Mill geen enkele relatie met die plaats aangeven en de lezer zich wel moet afvragen waarom het monument daar staat ?!;
- d. de enige rechtvaardiging van het monument te Mill een opschrift zou zijn waaruit blijkt dat het Canadese **Squadron** Kangoeroe's (ca. 50 voertuigen) er **van 6 tot 12 oktober 1944** heeft verbleven.

Subconclusie 7:

Het Kangoeroemonument te Mill bevat een opschrift met de onjuiste datum van oprichting van het Regiment te **Tilburg**; indien de Kangoeroetank te Mill blijft staan dient het opschrift erbij historisch juiste feiten te bevatten die bovendien de relatie van de Kangoeroe's met Mill aangeven.

D. CONCLUSIES

1. Na gebleken succes tijdens de invasie is op **28 augustus 1944** in Normandië op last van het Canadese Army Corps een **Squadron**, bestaande uit ca. 50 gepantserde 'Kangoeroe'-voertuigen, geformeerd.
2. Het Squadron is ten behoeve van een mogelijke inzet in het gebied van het 8ste Britse Legerkorps (met het Hoofdkwartier) in Mill aangekomen op **6 en 7 oktober**. Het personeel heeft er **5 dagen** gerust en onderhoud gepleegd, echter zonder enige gevechtsactie te hebben uitgevoerd.
3. Per order van **24 oktober 1944** is te **Antwerpen** het 1ste Canadese Armd Carrier **Regiment**, met twee kangoeroesquadrons, opgericht ten behoeve van de bevrijding van de rest van Nederland.
4. Op **01 november** is te **Tilburg** het feitelijk formeren van het Regiment begonnen.
5. Het Regiment is weer ontbonden na de bevrijding en wel op **20 juni**, te **Enschede**.
6. Het Canadese Kangoeroeregiment uit WO II verdient voor zijn aandeel in de bevrijding een **herdenkingsmonument** in Nederland, bij voorkeur in **Tilburg**, waar het Kangoeroeregiment per **01 nov 1944** is opgericht.
7. Het opschrift bij het **monument te Mill** bevat een **onjuiste oprichtingsdatum** van het Regiment te Tilburg; indien de kangoeroetank in Mill blijft staan dient het opschrift

met historisch juiste feiten de relatie ervan met Mill te bevatten: *het verblijf van vijftig Kangoeroe's te Mill van 6 tot 12 oktober 1944.*

E. AANBEVELINGEN

1. De initiatiefnemers voor een herdenkingsmonument te Tilburg (o.m. de heer Harry Ketelaars) informeren over onze bevindingen.
2. De opschriften bij het Kangoeroemonument in Mill – die (op de datum na) beter zouden passen bij een monument te Tilburg – herzien en aanpassen aan de historische feiten, die tevens de relatie van de Kangoeroe's met Mill aangeven.
3. Overwegen om de Canadese steen met koperen plaquette met inscriptie ter beschikking te stellen van een eventueel in Tilburg op te richten monument.

*

Mill, september 2008

Geraadpleegde bronnen

1. War Diary van 1 Canadian Armd (Personnel) Carrier Squadron; 1 Sep – 23 Oct 1944
2. War Diary van 1 Canadian Armd Carrier Regiment; 24 Oct – 20 Jun 1945
3. War Diary van Cdr 2nd (Br) Army (Lt.Gen. Dempsey) van 01 Oct 1944 – 31 Oct 1944
4. War Diary van Staff HQ 8 Corps (te Mill) van 01 Oct 1944 – 29 Oct 1944
5. Letter 1 Cdn Armd Carrier Regiment GAC d.d. 19 Feb 1945
6. Brief history of the 1st Canadian Armoured Carrier Regiment, d.d. 18 Jun 1945, by Lt.Col Churchill

*

Bijlage

Na de invasie in Normandië is er op 28 augustus 1944 door de Canadezen een squadron gepantserde personeelsvoertuigen opgericht. Na deelname aan de gevechten daar werd het squadron vrijwel rechtstreeks verplaatst naar Mill, waar in de 'Kokse beek' het hoofdkwartier van het 8ste Britse Legerkorps was gevestigd. Het squadron, bestaande uit ca. 50 zogenoemde 'kangoeroe' carriers, verbleef in Mill van 6–12 oktober 1944.

Hierna heeft het squadron, tot het einde van die maand, deelgenomen aan de bevrijding van delen van Noord-Brabant, (o.m. Uden, Heesch, St.Oedenrode, Moergestel, 's-Hertogenbosch en Tilburg).

De 'Kangoeroes', met Canadese bemanning, brachten de infanterie beschermd zo dicht mogelijk bij het vijandelijke doel. Wegens groot succes besloten de Canadezen om het squadron uit te breiden tot een regiment.

De feitelijke omvorming daartoe begon op 1 november te Tilburg.

Tot het einde van de oorlog, op 5 mei 1945, heeft het regiment Kangoeroes deelgenomen aan de bevrijding van delen van België, Duitsland en de rest van Nederland. 17 Canadezen lieten daarbij het leven.

Met deze 'Kangoeroetank' eert en herdenkt Mill de dappere Canadezen.

Mill, april 2009

Mr. W. Braam
Luitenant-kolonel der Grenadiers b.d.
Stichting Sporen van de oorlog Mill